

God tillgänglighet säkrar tillväxt och försnabbar omställning

Ett välfungerande vägnät är det bästa sättet att trygga den tillverkande industrins och exportföretagens möjligheter att växa och att säkra konkurrenskraften hos regionens företag. Samtidigt är smidiga förbindelser ett av de bästa sätten att skapa förutsättningar för omställning till hållbara produktionsmetoder och transporter. Det starka och målinriktade hållbarhetsarbete som företagen i Jakobstadsregionen har igångsatt bör stödjas med satsningar på god infrastruktur. Säkrande av god infrastruktur är i allra högsta grad en regionalpolitisk fråga där statsmakten, med hjälp av strategiska satsningar på infrastruktur, bör jämna ut skillnader mellan regioner så att företagens konkurrenskraft tryggas i alla delar av landet.

Smidiga och snabba färdsätt är en nödvändighet för att regionens företag skall vara konkurrenskraftiga inte bara som leverantörer av produkter och tjänster utan också som arbetsgivare.

De sex viktigaste omställningsbefrämjande vägprojekten i Jakobstadsregionen:

Ytterjeppo korsningsområde riksväg 8/riksväg 19

Riksväg 8 på sträckan Vasa-Karleby är en del av stomförbindelsen mellan hamnstäderna på västkusten mellan Åbo och Uleåborg. Riksväg 8 hör till EU:s TEN-T övergripande nät. Riksvägen är viktig för västkustens tunga exportindustri och hamntransporter. Dessutom är riksväg 8 Finlands viktigaste specialtransportrutt i syd-nordlig riktning. Korsningen mellan Riksväg 8 och Riksväg 19 är en av de livligast trafikerade korsningarna i Jakobstadsregionen. De båda riksvägarna är viktiga förbindelseleder och en knutpunkt, framför allt för trafiken till och från Mirkas slipmedelsfabrik i Jeppo, som är en arbetsplats för ca 800 personer och för trafiken in till Nykarleby centrum. Tryggandet av trafiken vid Mirkas korsningsområde hör till denna utvecklingshelhet. Trafikmängden längs Riksväg 8 norrut är över 4000 fordon per dygn, medan trafikmängden söderut samt längs Riksväg 19 ligger mellan 2000 och 4000 fordon per dygn. Hastighetsbegränsningen på riksvägarna är sommartid i huvudsak 100 km/h. På avsnittet genom den nuvarande korsningen är begränsningen 60 km/h. Åtgärden omfattar byggande av planskild korsning och förbättringar av Riksväg 8, Riksväg 19 och Regionväg 749, samt gång- och cykelleder i området.

Kostnad: **8,5 M€.**

Färdigställandet av Jakobstads Hamnväg: Stamväg 68

Stamväg 68, eller Hamnvägen, är exportens livsnerv i Jakobstadsregionen. Det nuvarande och framtida behovet av specialtransporter, ökade trafikmängder av tung trafik och behovet av trygga in- och utpendlingsförbindelser är viktiga för den planerade och förverkligade tillväxten hos företagen.

En breddning av två broar (broarna över Esse å och Purmo å) samt fungerande anslutningar bidrar till ökad trygghet och smidighet. Färdigställandet av Hamnvägen omfattar också vägsträckan Larsmovägens östra del (7494) från UPM-rondellen vidare mot Jakobstads hamn som bör upptas i det vägnät som staten upprätthåller. På så sätt tryggar man den roll som en exporthamn i Jakobstadsregionen bör ha i framtiden och utvecklandet av specialtransporter ut till Alholmens hamn i Jakobstad.

Uppskattade totalkostnader enligt vägplan "Förbättring av broar och anslutningar längs Stamväg 68 mellan Bergövägen – Gamla Pirilövägen, Jakobstad, Pedersöre". Kostnad: 6,2 M€.

Förbättring av kvarstående vägavsnittet för stora specialtransporter ända till hamnen, inklusive Larsmovägens östra del och Alholmsvägen (7494). Kostnad: ytterligare 1 M€.

Totalkostnad: ca **7,2 M€** fördelas en del, minst 300 000 €, till kommunen och ledningsinnehavarna.

Höjande av nivån på riksväg 8 med omkörningsfiler och viltstängsel

Trafiksäkerheten och -smidigheten behöver kraftigt förbättras längs riksväg 8. Riksväg 8 är en viktig trafikled för varutransporter och råvaruleveranser till regionens tillverkande industri och för massaindustrin i Jakobstad. Riksväg 8 är också en viktig pendlingsled och trygg rörlighet i regionen är ett viktigt argument för att locka arbetskraft till regionens företag. Nivån på säkerhet och smidighet behöver höjas med hjälp av följande åtgärder:

Viltstängsel 15 km i Nykarleby. Kostnad: **750.000€**

Standardhöjning Kronoby- Kronobyåsen med omkörningsfiler och mitträcken. Kostnad: **3,8 M€.**

Standardhöjning Gunilack-Kovjoki med omkörningsfiler och mitträcken samt åtgärdande av fyrvägskorsningar i Ytterjeppo och Kovjoki. Kostnad: **8 M€.**

Standardhöjning Edsevö-Lepplax med omkörningsfiler och mitträcken: Kostnad: **20 M€.**

Stamväg 63 genom Terjärv (Ena-Kaustby): höjande av säkerhet

Den snabbaste vägen från Seinäjoki till Uleåborg går längs Stamväg 63. Vägen är en viktig förbindelse för industrins tunga transporter. Många stora investeringar finns i området, bland annat Kelibers investering i ett omfattande gruvprojekt som har stora effekter på tillväxt och sysselsättning över ett stort ekonomiområde.

Stamväg 63 har i olika etapper breddats och förbättrats för att svara mot ökade trafikmängder. Sträckningen genom Kronoby mellan Ena och Kaustby är inte åtgärdad och är därför för smal, krokig och svarar inte mot nivån längs sträckningen på de övriga avsnitten. Den tunga trafiken är betydande: 260-280 fordon per dygn och den totala trafikmängden är upp till 2.700 fordon per dygn. Den nuvarande sträckningen går genom fyra mindre byacentrum som också är en skolväg för ortens barn.

Den drygt 10 kilometer långa sträckan har beviljats finansiering för översiktsplaneringen i Trafikledsverkets projektbudget för 2023. Det är viktigt att komma vidare också med vägplaneringen. Höjande av säkerheten kräver en ny sträckning av det aktuella vägavsnittet.

Kostnad: **20,0 M€** samt medel för fortsatt planering

Rondell – RV749 och Furuholmsvägen

Regionväg 749 går genom hela Larsmo kommun. Hastighetsbegränsningen längs RV749 är i huvudsak 80 km/h, förutom avsnittet genom Holm centrum där begränsningen är 60 km/h. Längs vägen finns belysning. Antalet fordon per dygn längs den södra delen (Södra Larsmovägen) är cirka 6 300, varav den tunga trafikens andel ligger mellan 4 och 8 procent. I den vägnätsplan som Larsmo kommun och NTM-centralen uppgjort anses korsningen lv 749 med förbindelseväg 7494 (Furuholmsvägen) som ett av de mest trafikfarliga avsnitten i Larsmo.

Korsningen beskrivs som ”farlig för alla som rör sig där”. Korsningen är livligt trafikerad, både av pendlare, tunga transporter och cyklister. Många skolbarn passerar korsningen på väg till och från Risö skola. I detaljplanen finns utrymme reserverat för projektet. Speciellt morgon och kväll uppstår långa väntetider i korsningen, med trafikfarliga situationer och olyckstillbud som följd. I korsningen inträffade en trafikolycka med personskador i januari 2022.

Med hjälp av en rondell och underfarter vill man öka tryggheten i korsningsområdet, skapa bättre förutsättningar för den tunga trafiken och för specialtransporterna att smidigt röra sig till och från Alholmens industriområde i Jakobstad. En rondellösning i korsningsområdet förbättrar också avsevärt tryggheten för den lätta trafiken. På basen vägnätsplanen har kommunen låtit uppgöra en förplanering för åtgärder i korsningen (rondell, två lätttrafikunderfarter). Vägplan saknas.

Kostnad: **1,9 M€**

Regionöverskridande lätta trafikledsprojekt

För att skapa bättre förutsättningar för arbetspendling, klimatvänlig mobilitet och smidiga och trygga förbindelser så att allt fler vill välja cykel som färdmedel behövs en standardhöjning och byggande av nya trafikleder i Jakobstadsregionen. Regionens kommuner har också ställt upp klimatmål och uppnåendet av de klimatmålen förutsätter också åtgärder som gynnar den lätta trafiken. Samtidigt vill man uppnå bättre folkhälsa hos befolkningen och högre rekreativvärden. Syftena stöds också av de målsättningar som regeringen har ställt upp, dvs. att fram till år 2030 nå upp till en ökning av lätta trafikleder med minst 30 %. Särskilt viktiga anses vara trafikledsprojekt som binder samman olika tillväxtområden, stadsregioner och kommuner.

Karleby-Kronoby-Pedersöre

Kronoby och Pedersöre kommuner planerar tillsammans med Karleby stad en lätt trafikled som går parallellt med riksväg 8 och som binder samman två landskap, två stadsregioner med mycket arbetspendling och fyra kommuner.

Åtgärderna i Kronoby och Pedersöre:

Kronoby: ca **8 M€**.

Pedersöre: **2 M€**.

Nykarleby - Jakobstad

Åtgärderna i Nykarleby och Jakobstad: 11,8 km. Cykelleden skulle sträcka sig från befintlig lätt trafikled vid norra infarten i Nykarleby till befintlig lätt trafikled i Skutnabba på gränsen mellan Pedersöre och Jakobstad och binder på det sättet ihop två av kuststäderna i regionen.

Kostnad: ca **5,9M€**

Övriga tyngdpunktsområden

Den regionala NTM-centralen i Österbotten bör också anvisas tillräckliga planeringsmedel för att öka beredskapen att starta upp vägprojekt. Beredskapen att planera för kommande projekt bör höjas genom att anvisa mera planeringsmedel. På så sätt blir utvecklandet av trafiklederna mera långsiktigt och kan svara bättre mot regionens behov.

Malin Brännkärr, kommundirektör Kronoby

Anne Ekstrand, stadsdirektör Jakobstad

Gun Kapténs, kommundirektör Larsmo

Martin Norrgård, stadsdirektör Nykarleby

Stefan Svenfors, kommundirektör Pedersöre